

Upadłość konsumencka w nowym stanie prawnym - prognozy a rzeczywistość

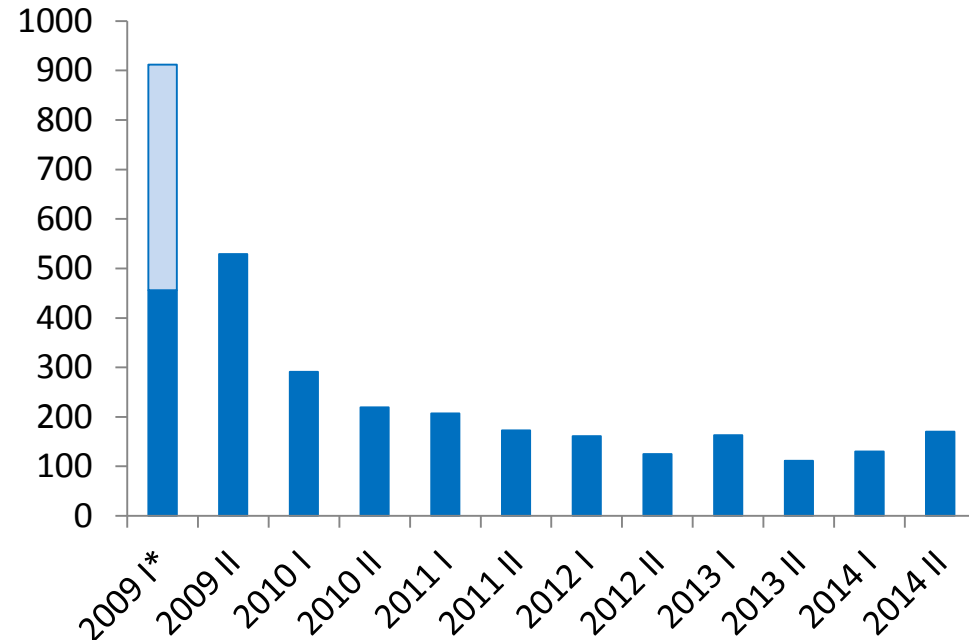
Kamil Joński

Instytut Wymiaru Sprawiedliwości

Konferencja PTE, Warszawa 8 VI 2016

Od czasu wprowadzenia, instytucja powszechnie uznawana za martwą i wymagającą reformy...

- ❑ U. z 5 XII 2008 r. o zmianie ustawy - PUiN oraz UKSC
- ❑ Projekt rządowy wpłynął do Sejmu 17 VII 2008 r.
- ❑ Postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego
- ❑ Tylko wobec osób, które stały się niewypłacalne na skutek wyjątkowych i niezależnych od nich okoliczności.

*- ustawa weszła w życie w 31 III 2009 r., źródło: MS-S20UN

Od czasu wprowadzenia, instytucja powszechnie uznawana za martwą i wymagającą reformy...

- ❑ U. z 5 XII 2008 r. o zmianie ustawy - PUiN oraz UKSC
- ❑ Projekt rządowy wpłynął do Sejmu 17 VII 2008 r.
- ❑ OSR: *„Wejście w życie projektowanej ustawy spowoduje **zwiększony wpływ spraw do sądów powszechnych**. Będzie to nowa kategoria spraw o ogłoszenie upadłości osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami (...) **Nie można w chwili obecnej nawet w przybliżeniu określić [ich] liczby (...)** Z tego względu **nie jest możliwe wyliczenie skutków finansowych** wejścia w życie ustawy. Można jedynie domniemywać, że w przypadku wejścia w życie proponowanej regulacji w 2008 r. liczba złożonych wniosków nie będzie duża i dlatego koszty zostaną pokryte ze środków budżetowych resortu sprawiedliwości przewidzianych na 2008 r.”*

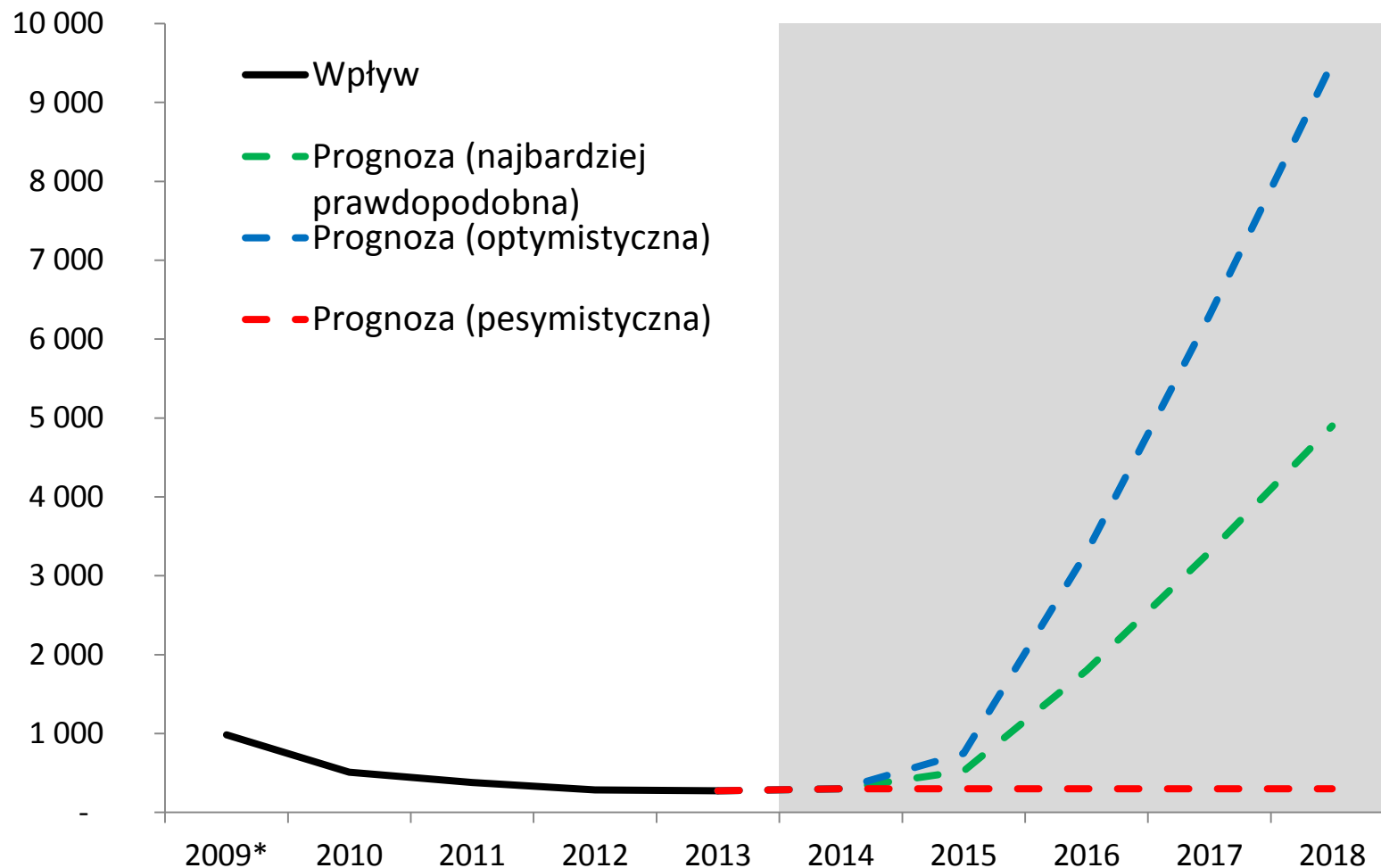
Próbie reformy podjął Sejm w 2014 r. Pojawiła się potrzeba dokonania prognozy liczby spraw...

- ❑ U. z 29 VIII 2008 r. o zmianie ustawy – PUiN, KRS oraz UKSC
- ❑ Projekt poselski wpłynął do Sejmu 13 II 2014 r.

- ❑ *„Główną przyczyną ich nieefektywności stały się **bariery w dostępie** do oddłużenia skutkujące bardzo niską liczbą wszczynanych postępowań”*
  - wąskie przesłanki
  - **bariery kosztów** postępowania w (art. 13 i 361 PUiN)

- ❑ *„celem projektu ustawy jest redukcja albo całkowite usunięcie powyższych barier”*
  - Wyjątek niewypłacalności, do której dłużnik doprowadził umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa,
  - **Tymczasowe pokrywanie kosztów przez Skarb Państwa**

Próbkę reformy podjął Sejm w 2014 r. Pojawiła się potrzeba dokonania prognozy liczby spraw...

☐ Stanowisko Rządu do druku nr 2265 (25 VI 2014 r.)

*- ustawa weszła w życie w 31 III 2009 r., źródło: MS-S20UN, Stanowisko Rządu do druku 2265

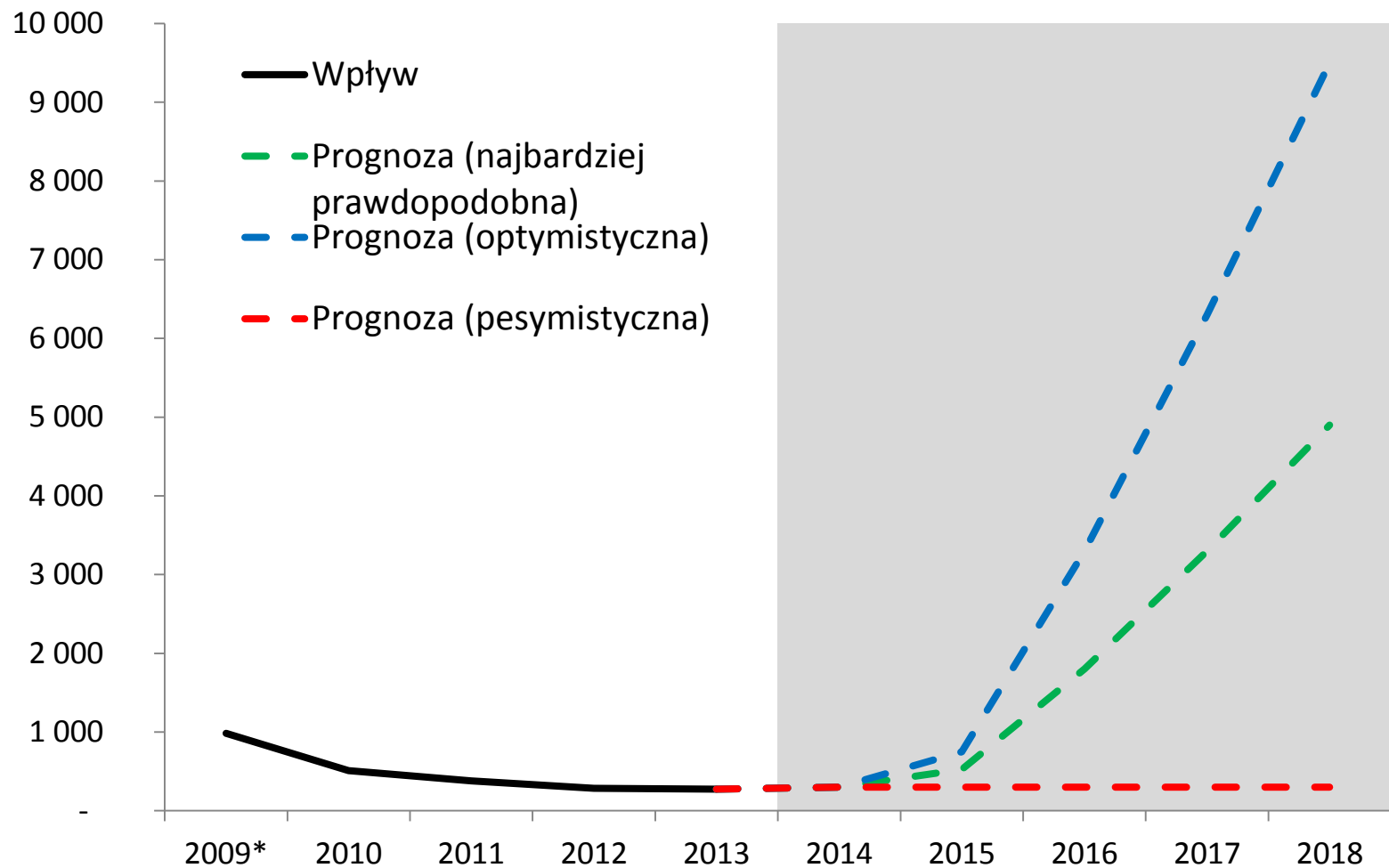
Prognozy nie uznawanej powszechnie za przesadnie udaną...

"Jeśli chodzi o nowelizację ustawy o upadłości konsumenckiej, to liczby kształtują się bardzo optymistycznie, właściwie można powiedzieć, że *rzeczywistość przeszła nasze najśmielsze oczekiwania* (...) Przed wejściem w życie nowego prawa *optymistycznie zakładaliśmy, że w pierwszym pełnym roku obowiązywania noweli wpłynie ok. 1800 spraw*, gdyż ustawa dopiero zaczyna funkcjonować. Tymczasem już w pierwszym półroczu do sądów wpłynęło ponad 2,5 tys. spraw o ogłoszenie upadłości konsumenckiej"

J. Kozdroń (24 VIII 2015)

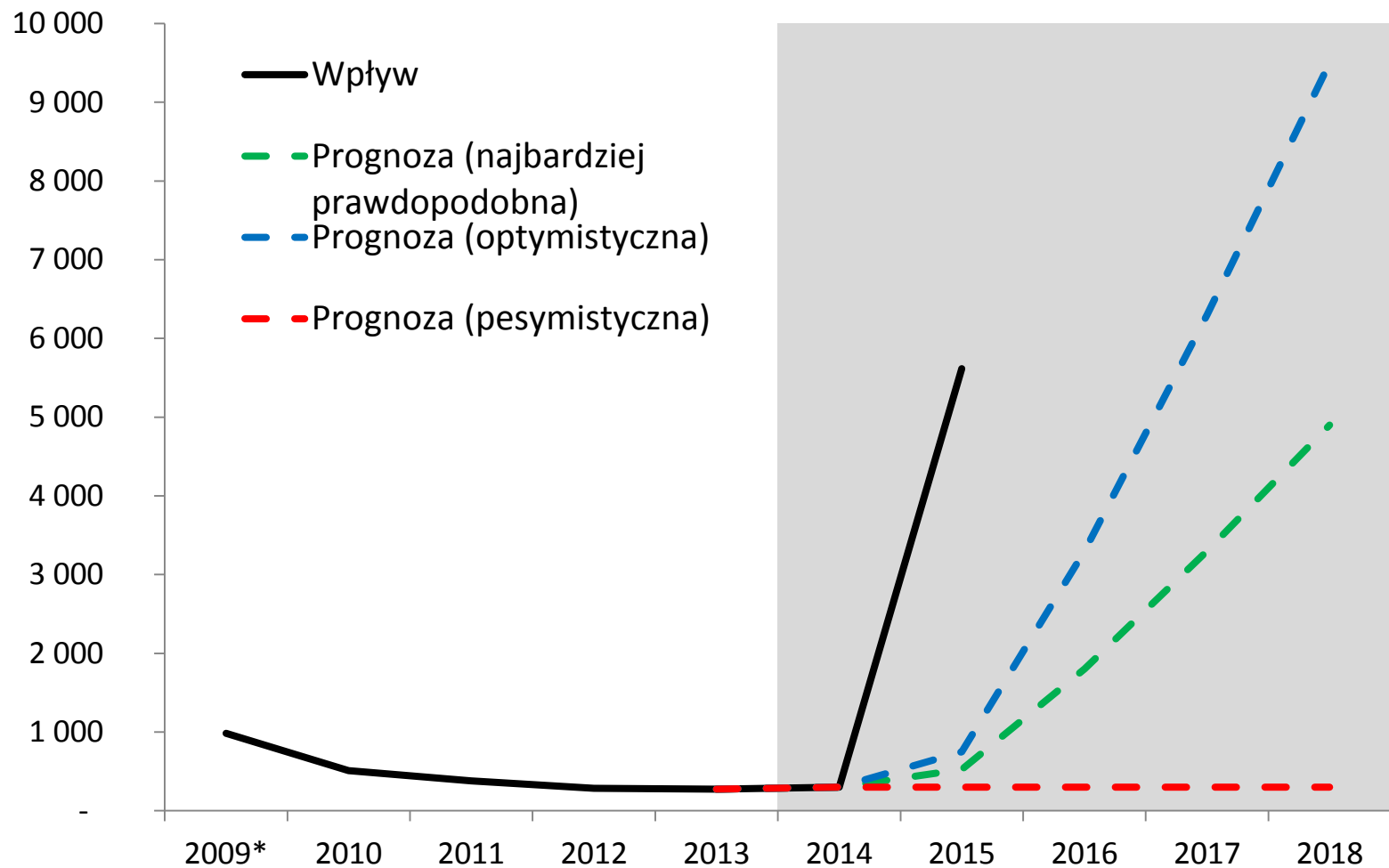

Prognozy nie uznawanej powszechnie za przesadnie udaną...

*- ustawa weszła w życie w 31 III 2009 r., źródło: MS-S20UN, Stanowisko Rządu do druku 2265

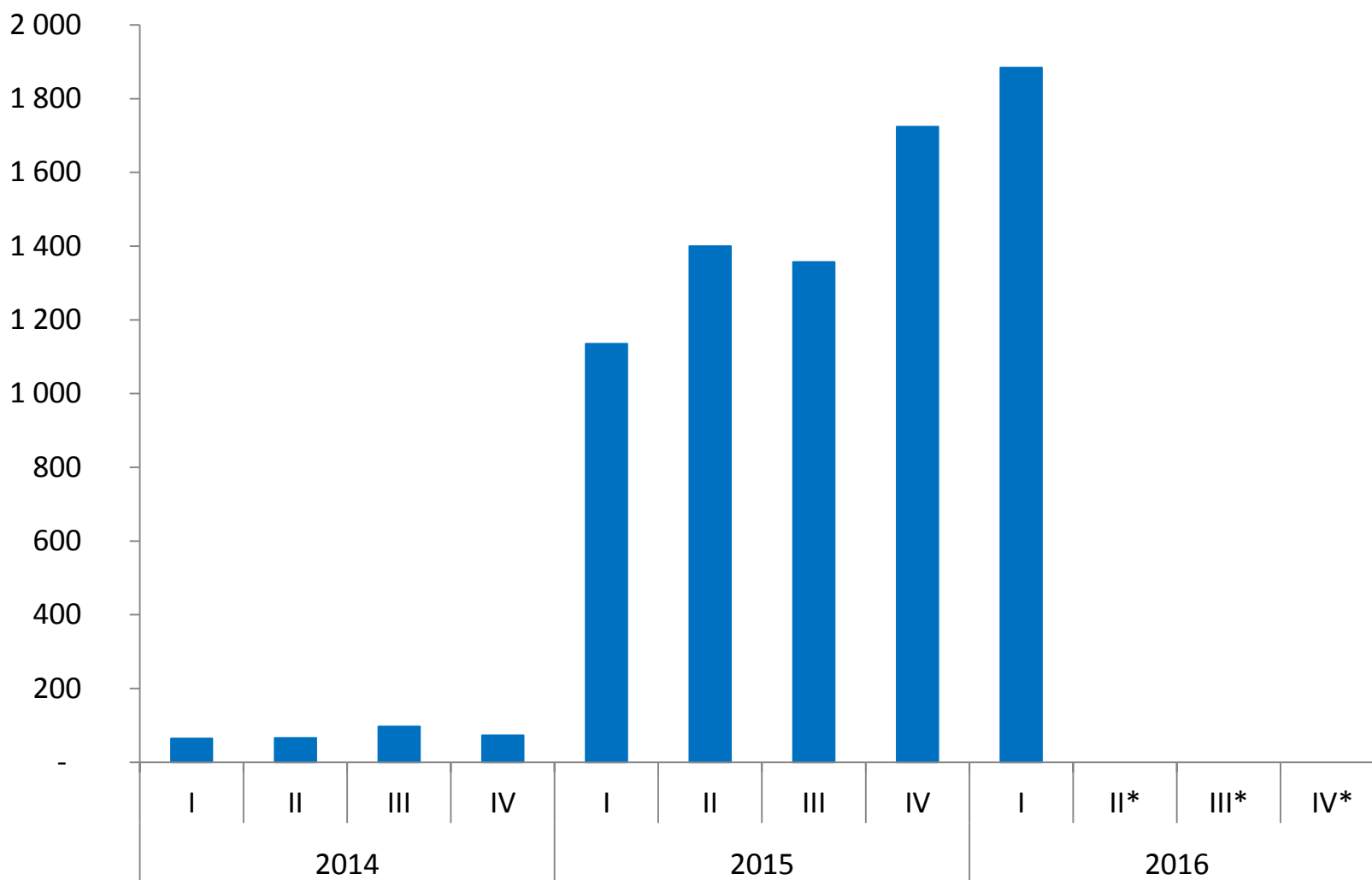
Prognozy nie uznawanej powszechnie za przesadnie udaną...

*- ustawa weszła w życie w 31 III 2009 r., źródło: MS-S20UN, Stanowisko Rządu do druku 2265

Prognozy nie uznawanej powszechnie za przesadnie udaną...

Źródło: MS-S20UN

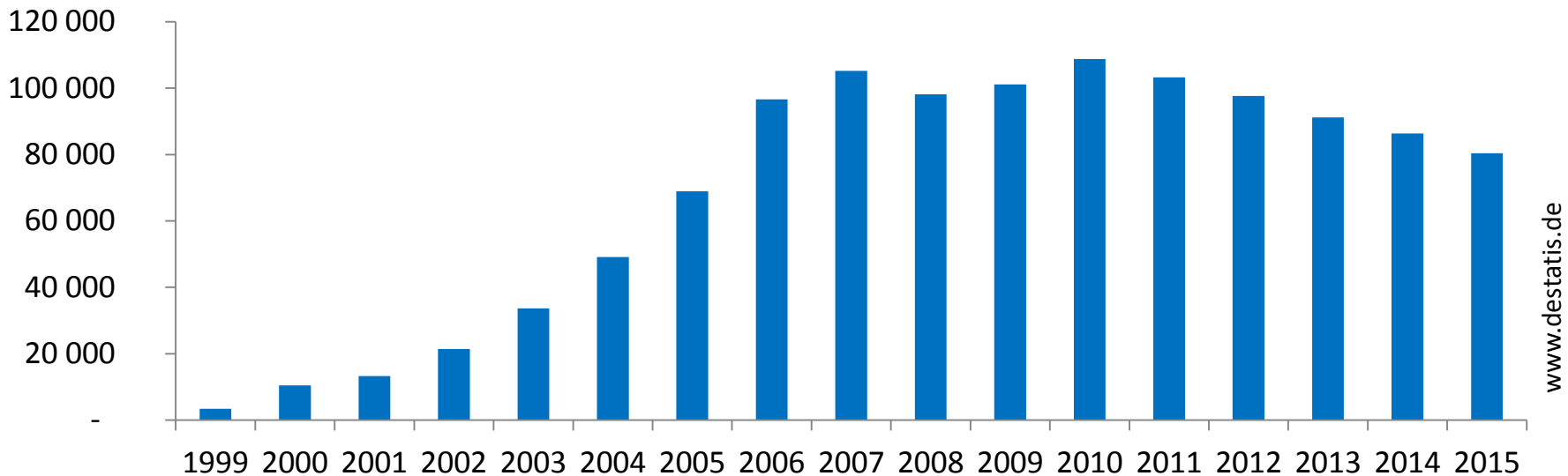
ECONOMICS

THE SCIENCE OF EXPLAINING TOMORROW WHY THE PREDICTIONS
YOU MADE YESTERDAY DIDN'T COME TRUE TODAY.

Jak powstała prognoza liczby wniosków o ogłoszenie upadłości konsumenckiej?

Wariant pesymistyczny

Wariant optymistyczny (Niemcy, 1999)

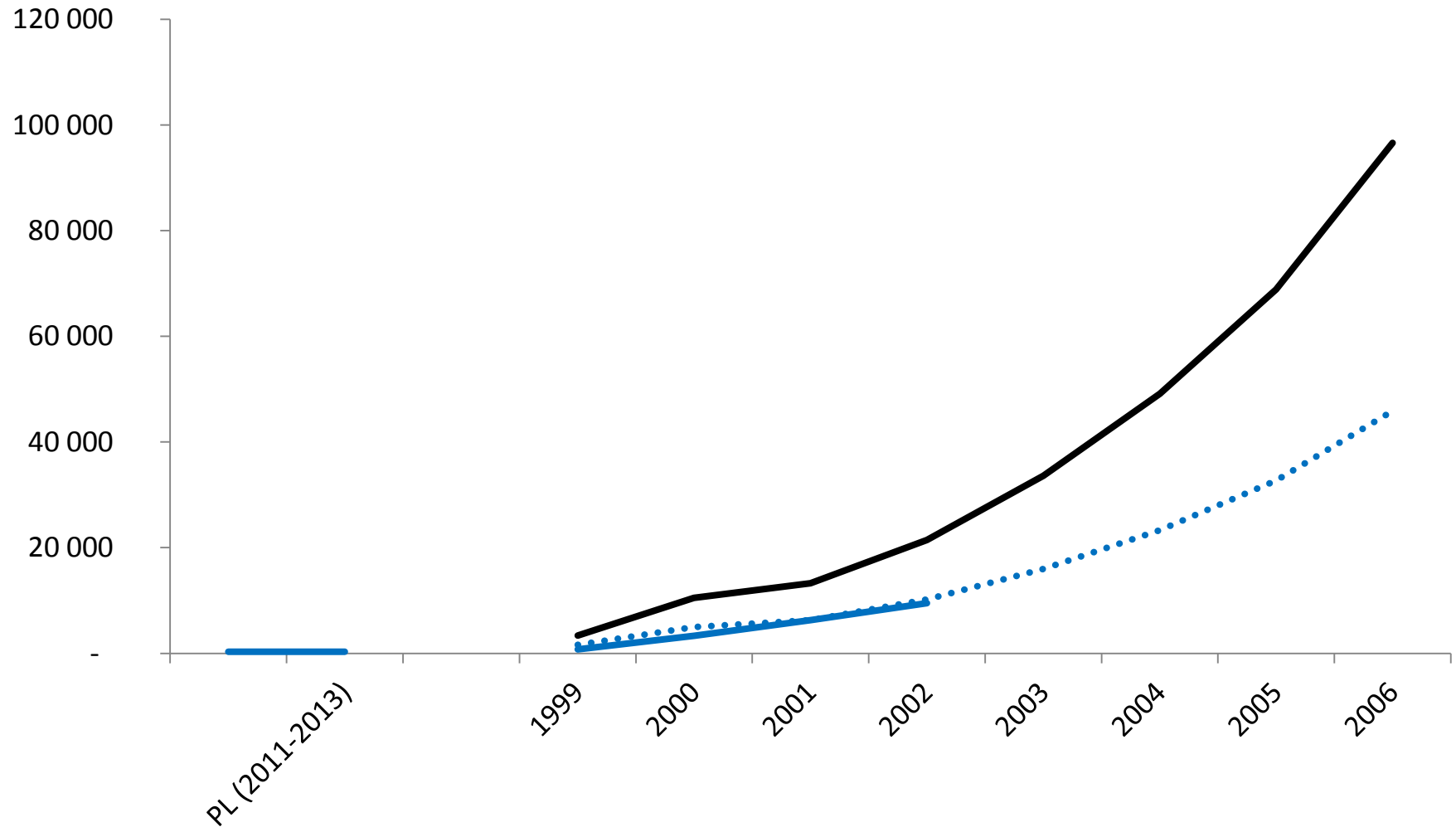

Wariant najbardziej prawdopodobny
(*informed guessing*)

Expect unexpected ...

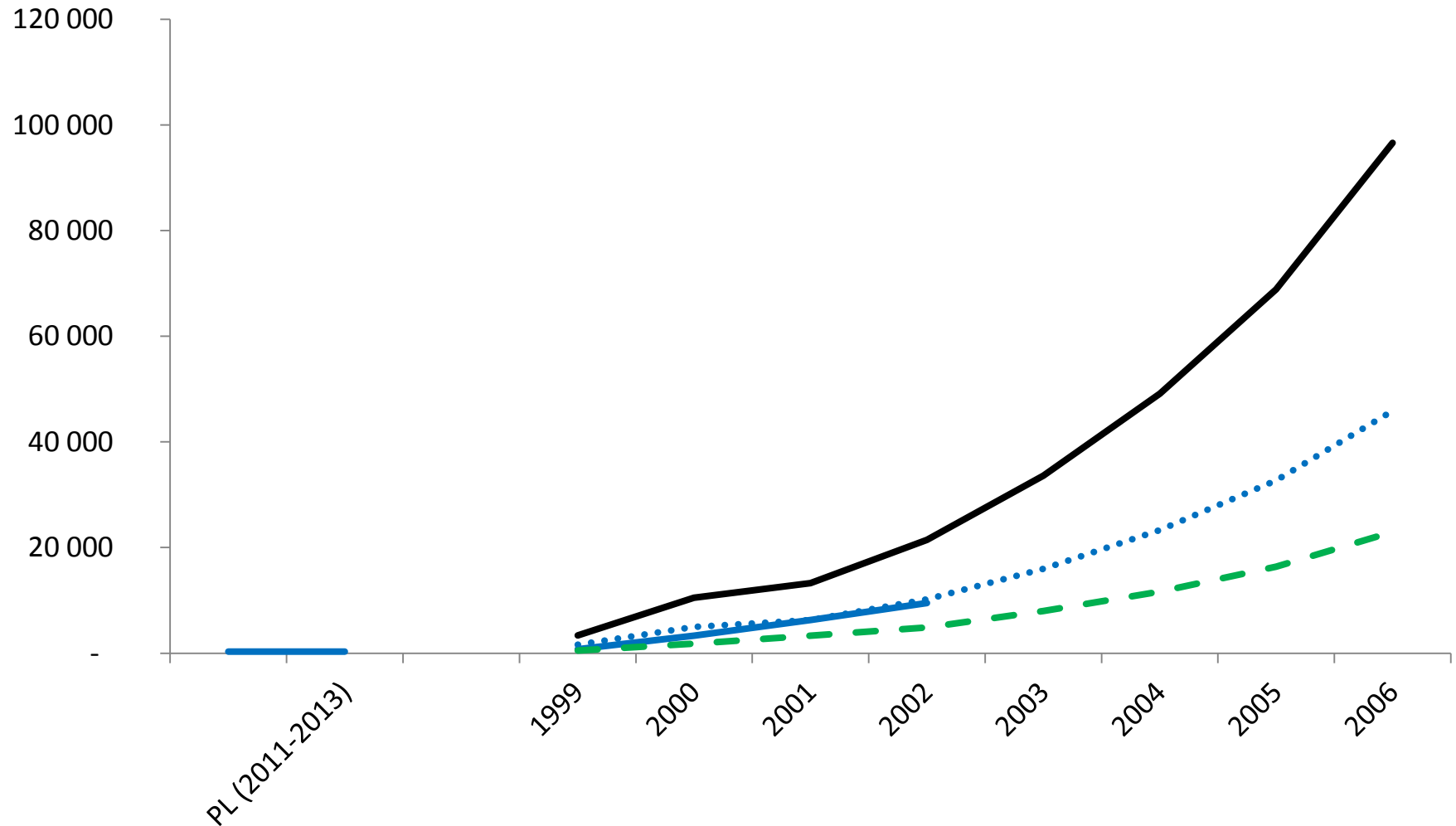
Jak powstała prognoza liczby wniosków o ogłoszenie upadłości konsumenckiej?

□ Wariant optymistyczny (Niemcy, 1999 - 2006)

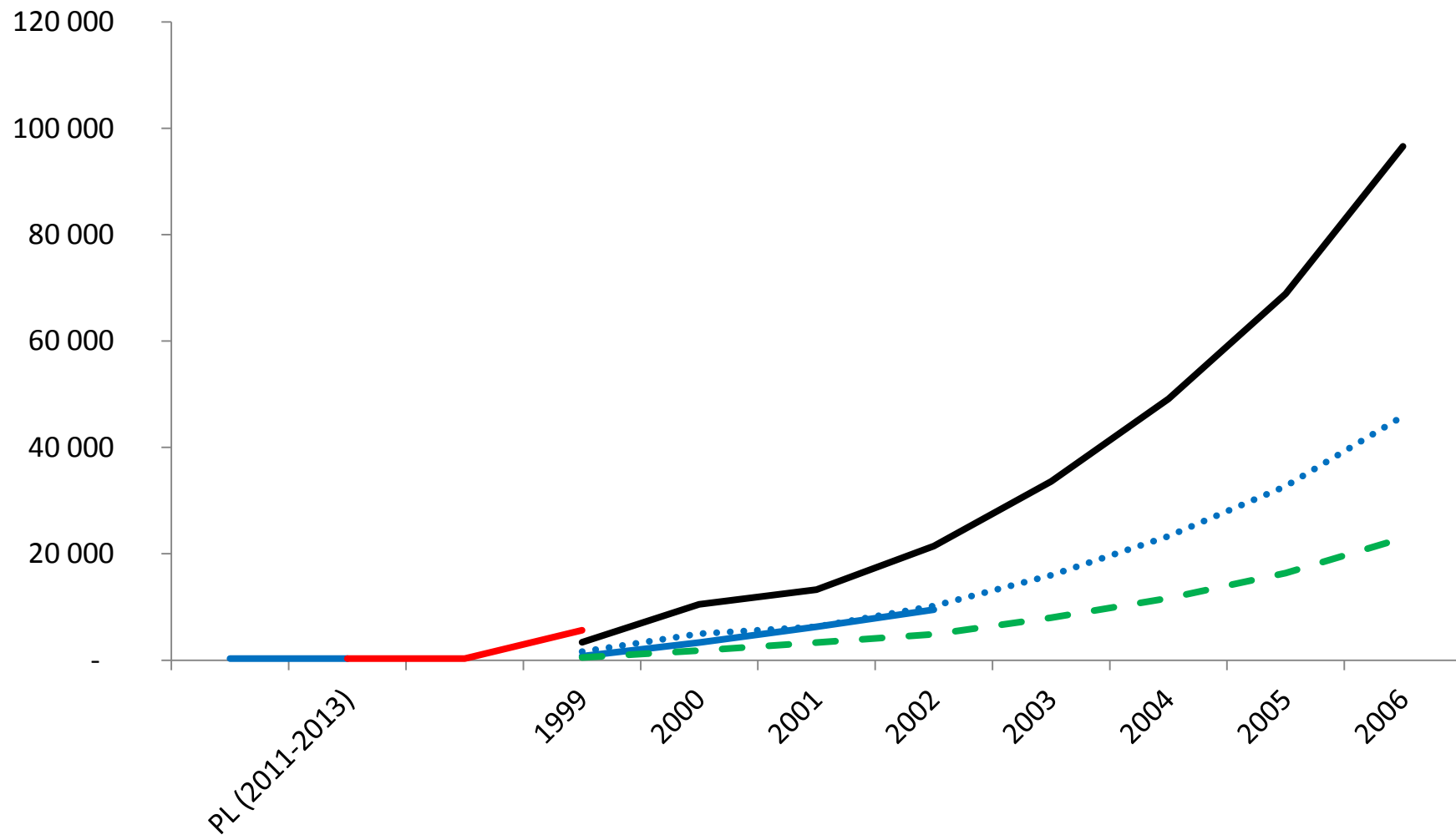

Jak powstała prognoza liczby wniosków o ogłoszenie upadłości konsumenckiej?

☐ Wariant najbardziej prawdopodobny (*informed guessing*)

Na tym tle, uzyskany wynik nie wygląda aż tak źle...

Podsumowanie

- ❑ Proponowane rozwiązania stworzyły potrzebę oszacowania skali zapotrzebowania na **zupełnie nową instytucję prawną**,
- ❑ Dane historyczne – **bezwartościowe**, brak modelu strukturalnego
- ❑ Dane porównawcze (ogólna informacja o możliwym rozwoju wydarzeń) + *informed guessing*
- ❑ Prognoza sugerowała raczej (duży) **wykładniczy wzrost** niż konkretne wartości – zwłaszcza w pierwszych latach – ale **nie zasygnalizowano dość jasno ryzyka skokowego wzrostu...**
- ❑ Do oceny skutków finansowych konieczne dalsze, liczne założenia (np. zał. upadłość w 20% wniosków; było 4% jest 40%)